

Implementering av Bravo-leken

Underveisevaluering, vår 2018

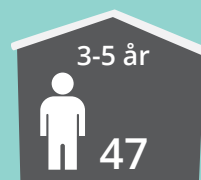
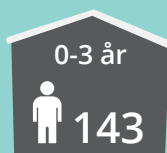


Strand kommune



10 - 15 minutter med språkstimulering og fysisk aktivitet for alle barn i løpet av **12** uker våren 2018.

Bokstaver, ord og begreper, blir erfart med alle **5** sanser.



6 av elleve barnehager har kommet i gang med leken.

Et barn er kommet til verden. Et nytt liv. Et liv som utvikler seg hver dag. Livet viser seg i form av et smil, et håndgrep, et nytt ord. Det er nå barnet legger grunnlaget for resten av livet. Det er nå barnet er mest mottakelig for læring. Nå og i de tre neste årene.

Tre barnehager i Strand kommune deltok i perioden 2016-2018 i språkprosjektet "Språksatsing for flyktningbarn". «De tre barnehagene som deltok var så fornøyde at kommunen søkte Stiftelsen SR-bank Rogaland - og fikk innvilget midler til å videreføre satsingen i alle våre barnehager,» forteller Arild Tid Johannessen, barnehagekonsulent i Strand kommune.

Evaluering 1. halvår: Innføring av Bravo-leken i hele Strand kommune

Midlene fra Stiftelsen SR-bank Rogaland har gått til innkjøp av materiellet Bravo Kickstart/Level up til barnehagene. Kommunen har selv investert i kurs for alle de ansatte i barnehagene med spesialpedagog og daglig leder av Intempo, Heidi Aabrekk. Fokuset på kurset var på barns tidlige utvikling og en innføring i språkverktøyet Bravo-leken. Kari Halsne Idsø, pedagogisk leder i Barnas kulturhage forteller om lærerike og nyttige kurs under det forrige

prosjektet; «(...) og nå fikk vi med oss hele personalgruppen. Så givnet etter kurset er ganske stor (...).».

Organisering

Tre av barnehagene i Strand kommune kjente til Bravo-leken fra før, og startet opp i 2016. Tre barnehager har startet opp i løpet av våren 2018, og de resterende fem har planer om å starte opp høsten 2018[1]. De som har begynt med Bravo-runder har gjennomført fra 9-12 uker i vårsemesteret, og har på den måten fått en god start på materiellet fra Bravo Kickstart.

Bravo-rundene er et supplement til det andre språkarbeidet som blir gjort i barnehagene. Bravo-leken tar heller ikke en stor del av dagen, men er et opplegg som tar fra 5-20 minutter å gjennomføre.



Barna får delta i Bravo-runder fra 3-5 dager i uka, i grupper på gjennomsnittlig 5 barn. Noen leker også med hele avdelingen samtidig. Leken foregår oftest på morgenen når barna er mette og opplagte.

Barn med spesielle behov får også Bravo-leken som en del av opplegget i enetimene.

Refleksjoner vedr. innføringen av leken

Fra evalueringene som er sendt inn til Intempo AS blir det rapportert om mange positive erfaringer etter innføringen av Bravo-leken. Når det er Bravo-samling vil barna som regel delta, de er motiverte og liker det. Noen kommer springende når de voksne sier at det er Bravo, og de følger godt med under økten og snakker om det i etterkant.

At Bravo-leken er enkel å finne frem, bruke og gå inn i på grunn av det ferdige materialet blir også løftet frem som positivt. Videre er erfaringene som følger:

- Det er lærerikt.
- Barna er interessert i det, og synes det er kjekt å være med. Vi ser at de faktisk drar nytte av opplegget.
- Fått gleden av å se at BRAVO har effekt. Nesten alle barna, de minste 2,5 år, har lært seg bokstaver. I tillegg var det kjekt å se gleden deres over at det var Bravo. De lærte seg mange nye ord.
- Guttene (2 stk) hvor jeg utførte Bravo i spes.ped.timene gjennomførte Bravo for meg etter at jeg var ferdig med økten. Da fikk jeg se at de også fikk begrepene med seg.

- Avdelingene sier at barna viser spesielt interesse for bokstaver.
- Det er lett å fenge barna og kjekt når det er konkret.
- Barna liker det veldig godt

I noen av barnehagene har barna også benyttet Bravo i leken sin i andre deler av dagen. Noen av barna har blitt veldig bevisste på sin forbokstav. Og de har også blitt bevisst på hvor de sitter, f.eks. sitte ved siden av, sitte imellom osv. (posisjoner er kategorier i Bravo-rundene). Til og med hjemme viser drypp fra Bravo-leken seg. En gutt i en av barnehagene (3 år) satt rundt middagsbordet og sa «Mor... Flaggermusen orienterer seg med ekkolodd og lever i grotter.» Gutten kom med hele ramsen, og foreldrene måtte komme å høre med avdelingen om de hadde hatt om flaggermusen.

Terningen med de fysiske aktivitetene har også blitt brukt. Noen har også lagt til flere fysiske aktiviteter slik at barna har fått flere utfordringer, som f.eks. gå, hinke, stjernehopp, «froskehopp», gå på tærne, danse, gå baklengs, gå på helene, henge, gå over hinder og balansere. «En avdeling har også laget en egen variant med bevegelsesanger mellom hver stasjon, dette er når de har hatt Bravo i samlingen og ikke flyttet seg fra stasjon til stasjon». På denne måten har de likevel fått bevegelse mellom stasjonene.



Puslestasjonen er den ene av fire stasjoner i Bravo-runden der barna får være aktive deltakere i leken og «pusle» med ord, bokstaver, bilder og konkreter selv. Det har ikke blitt delt så mange erfaringer fra barnehagene på dette, men de som har delt sier at den fungerer bra, og at det er fint at barna får være aktive. Utfordringene med puslestasjonen er at det lett kan ta litt lang tid, og at en ikke alltid

har det en behøver til puslestasjonen. Dette er utfordringer vi i Intempo kjenner til, og her ønsker vi å tipse om at dersom man planlegger puslestasjonene i begynnelsen av uka og

finner fram det en trenger, da har man det som skal til. En måte å begrense tiden på stasjonen er å lage tre ulike oppgaver som de som har lyst kan løse, istedenfor at alle skal løse flere oppgaver hver gang. Noen ganger tar forberedelsene litt lenger tid enn selve gjennomføringen.

Å lage eget temabasert materiell er en mulighet i Bravo Level up, som er navnet på Bravo-materiellet, det andre året i prosjektet. Siden de fleste barnehagene nettopp har startet opp med Bravo-leken har de ikke kommet til produksjon av eget temabasert materiell.

Men de som startet opp i 2016 har laget noe selv til tema som jul, 17. mai, påske og våren.

Noen har også prøvd seg på egne ordkort med kategorier som materialer, mønster og mengder (få, mange, ingen, alle, noen).



Noen utfordringer har det selvsagt også blitt ved innføringen av et nytt opplegg. Noen opplever at den største utfordringen er å sette av tid i en hektisk hverdag. Selv om det er et ferdig opplegg, må man likevel bruke tid på å finne konkrete og legge leken inn i eksisterende planer. Andre opplever utfordringer med plass og rom til å ha leken på, og også om gruppen ble for stor. Noen har løst dette med å redusere gruppestørrelsen. Noen har hatt problemer med å få startet opp og videreført arbeidet spesialpedagogen har igangsatt. Noen synes også at ikke alle emnene har vært like engasjerende for barnegruppen.

Stemningen i personalet er også ulik. Mange opplever det som positivt, gjennom ekspe-

rimentering med materiellet er ikke det så «skummelt» lenger, og «ingenting er feil». Trivsel dager og tidspres kan gjøre det vanskelig for enkelte. Noen har vært løsningsorienterte og prøvd å finne ut hvordan de kan gjøre det på sin avdeling for å få det til.

Veien videre

Utgangspunktet for innføringen av Bravo-leken i Strand kommune er de positive erfaringene fra de tre barnehagene som har deltatt i prosjektet «Språksatsing for flyktningbarn» over to år. Til nå har åtte nye barnehager enten kommet i gang eller har planer om å komme i gang i løpet av høsten. Evalueringene viser at det er noen organiseringsutfordringer knyttet til tid, plass og trygghet for de ansatte i starten, og dette kjenner vi igjen fra tidligere prosjekter. Likevel vil vi si at vi er imponerte over innsatsen barnehagene har gjort til nå, og vi vet av erfaring at det går seg mer og mer til etterhvert som de ansatte blir trygge på leken og gjør den til sin egen arbeidsmåte. Utfordringer med "stadig nye satsinger" og "nye prosjekt" er velkjent i barnehagesektoren, derfor krever et vellykket prosjekt en stor innsats og en positiv innstilling fra alle dem som er sammen med barna hver dag. Vi håper at vi i også i denne kommunen i løpet av neste halvår, får en bekreftelse på at med vilje til å tilpasse seg og justere praksisen underveis, så kan vi lykkes med innovasjon i offentlig og privat sektor her også!

Noen barnehager sier i sine evalueringer at de ønsker mer repetisjon og progresjon i form av videre kursing og kompetanseheving. Andre fremhever nettsiden, nettkurset og nettressursene som gode ressurser. Disse kan nok være formålstjenlige å benytte seg av i fortsettelsen for alle.

Evalueringsrapport utført av Intempo AS Sandane 28.06.18

Elisabeth Hunnes og Heidi Aabrekk